

Het college van B&W van de gemeente Delft
t.a.v. de wethouder Zorg en Wijken, de heer R. de Prez
Postbus 78
2600 ME Delft

Delft, 4 februari 2015
Betreft: Advies Ontwikkelagenda wonen met zorg in Delft 2015-2018

Geacht college,

De Wmo-raad heeft kennis genomen van het rapport: "Een kwalitatief onderbouwde ondergrens voor de vraagprognose geschikt en verzorgd wonen" van Companen en de "Ontwikkel agenda wonen met zorg in Delft 2015-2018". De WMO-raad onderschrijft het uitgangspunt dat degenen die ondersteuning nodig hebben, die ook zoveel mogelijk krijgen in de eigen leefomgeving en dat voor kwetsbare mensen die vanwege hun beperking niet meer in hun eigen leefomgeving kunnen wonen, er zorg beschikbaar is.

De WMO-raad onderschrijft de analyse van Companen en acht deze analyse een goede basis voor de Ontwikkelagenda. Vooraf wijst de WMO-raad er wel op dat de druk op de sociale woningbouw de komende jaren fors zal toenemen. Zo bleek uit de presentatie van de gemeente dat het tekort aan sociale woningbouw in de komende 10-25 jaar zal toenemen tot 10.000 woningen. Dat is een enorm aantal. De ontwikkel agenda beperkt zich tot wonen met zorg. Dat is op zichzelf begrijpelijk.

De WMO-raad adviseert u de ontwikkelagenda aan de gemeenteraad in het breder perspectief van de totale sociale woningbouw en het toekomstig tekort van 10.000 woningen in de sociale huursector te presenteren. Het toenemend tekort mag er niet toe leiden dat dit ten koste gaat van de ontwikkelagenda. Anderzijds leidt het tekort tot grote spanning op de woningmarkt voor degenen die zijn aangewezen op een sociale huurwoning

De WMO-raad vraagt zich af of bij de bevolkingsprognose zoals weergegeven in bijlage I van de ontwikkelagenda, er rekening mee is gehouden dat de huidige verzorgingshuizen zijn geconcentreerd in Voorhof en Buitenhof, hetgeen betekent dat de aannames v.w.b. de behoefte aan woon-servicezones discutabel worden als daar geen rekening mee is gehouden.

Daarnaast vraagt de WMO-raad zich af of gebruik is gemaakt van de cijfers en informatie die de projecten ouderenproof hebben opgeleverd. De WMO-raad acht dat wenselijk als dat niet is gebeurd.

1. De context

U schrijft dat de Wet Langdurige Zorg (WLZ) is bedoeld voor kwetsbare mensen die niet meer in hun eigen leefomgeving kunnen wonen en een beschermende en veilige omgeving nodig hebben. Naar de mening van de WMO-raad is de WLZ ook bedoeld voor mensen die thuis wonen.

Het gaat in deze ontwikkelagenda om de lokale markt van wonen en zorg voor de Delftse inwoner en waar samenwerking nodig is wordt deze in de regio in H4 of H10 verband vormgegeven. Wij gaan er vanuit dat ook mensen buiten Delft en de regio van Delft in aanmerking kunnen komen voor wonen met zorg in een beschermende omgeving in Delft. Er zijn bijvoorbeeld ouders/kinderen die in de buurt van familie willen wonen.

2. De Delftse opgave

De WMO-raad realiseert zich dat het niet eenvoudig is geweest de kwalitatieve en kwantitatieve opgave met elkaar te verbinden. Er is ons inziens voldoende onderbouwing gegeven om het aanbod van wonen met zorg en beschermende woonvormen in Delft zorgvuldig in kaart te brengen. Extra aandacht vragen wij voor het op korte termijn sluiten van verzorgingshuizen voor ouderen, de verminderde toegang tot beschermende woonvormen voor ouderen, de GGZ en de gehandicaptenzorg in combinatie met het verminderde budget van de Thuiszorg en de Begeleiding. Deze maatregelen zijn niet alleen van invloed op het aanbod van wonen met zorg en beschermende woonvormen maar treffen vooral ook de kwetsbare inwoners met een laag inkomen van Delft.

3. De kwalitatieve opgave

Er wordt in de ontwikkelagenda een onderscheid gemaakt in zorg bij zelfstandig wonen thuis en zelfstandig wonen in een geclusterde vorm. In deze laatste vorm van wonen kan men een servicepakket afnemen. Wij willen graag meer inzicht hebben in de overeenkomsten en verschillen van beiden en waarom deze verdeling is gemaakt.

De WMO-raad mist voldoende aandacht voor aanpassingen in bestaande woningen. Er wordt slechts gesproken over de algemene toegankelijkheid en doorgankelijkheid van de woning, maar overige aanpassingen, die thuis blijven wonen mogelijk maken, worden niet genoemd. Wij denken dan bijvoorbeeld aan aanpassingen aan de trap, de natte cel, het toilet en domotica. Vooral ook omdat thuis blijven wonen met aanpassingen de wens en vaak ook de enige mogelijkheid van veel inwoners is. De WMO-raad is van mening dat de door de politiek gewenste doorstroom van woningen voor een deel van de doelgroep waar het hier om gaat minder van toepassing is.

In de rapportage van Companen wordt aangegeven dat er bij de doelgroep weinig behoefte is aan het verlaten van de bestaande woning. In de Ontwikkelagenda geeft het college aan de doorstroming te willen bevorderen om beter gebruik te kunnen maken van het bestaande aanbod.

Gelet op de rapportage van Companen is het nodig, het doorstromen naar een andere woning te stimuleren en te belonen. Dit telt temeer omdat de consequentie van verhuizen vaak een (forse) huurverhoging tot gevolg heeft.

De WMO-raad adviseert u hier aan te geven op welke wijze doorstroming gestimuleerd zal worden en op welke wijze de huurconsequenties gematigd kunnen worden. De WMO-raad adviseert u om hierover duidelijk afspraken met de woningcorporaties te maken.

Overigens is de WMO-raad van mening dat zowel doorstroming als het zo lang mogelijk in de eigen woning blijven wonen twee doelstellingen zijn die goed te combineren zijn. De WMO-raad is wel van mening dat het bedrag van € 100.000,- dat beschikbaar is voor het opplussen van woningen een wel heel schamel bedrag is, waarmee slechts enkele woningen aangepast kunnen worden.

De WMO-raad veronderstelt dat een seniorenmakelaar van een woningcorporatie vooral kennis heeft van het aanbod van woningen en gericht is op de doorstroom van woningen. Van haar/hem mag niet verwacht worden dat hij/zij de inwoner in zijn persoonlijke situatie met zijn huidige en de te verwachten toekomstige beperkingen advies kan geven over de juiste vorm van wonen.

Geclusterd wonen: wonen met zorg

Een uitgangspunt van de gemeente is dat zorgaanbieders niet alleen een differentiatie in het aanbod in wonen met zorg en beschermende woonvormen aanbieden maar ook welzijnsdiensten vanuit de locatie en in de wijk. Als voorbeeld wordt genoemd de ontmoetingsfunctie die minder doelgroep specifiek is. De WMO-raad benadrukt dat de specifieke doelgroep, inwoners met dementie en hun mantelzorgers, professionele zorg nodig hebben. Wij vragen ons ook af of het wel de taak van zorgaanbieders is welzijnsactiviteiten te leveren. Is het niet efficiënter als hiervoor met de welzijnsorganisatie Participe/Delft voor Elkaar, die hier beter voor is uitgerust, wordt samengewerkt?

Het rapport van Companen betoogt dat de aanwezigheid van een inwonende mantelzorger doorslaggevend kan zijn bij de mogelijkheid zelfstandig te kunnen blijven wonen(par4.2). Bij de vraag naar ondersteuning zal de rol van de mantelzorger betrokken moeten worden. Indien het daarbij gaat om (echt)paren die mogelijk al een leven lang samen zijn, zal de te leveren zorg afgestemd moeten zijn op die twee-eenheid. De nota besteed hier geen aandacht aan.

De WMO-raad wijst er op dat verstandelijk gehandicapten met ZZP 1,2 of 3 nu vaak wonen in een beschermde omgeving. De nota gaat hier niet op in. Ook is niet duidelijk of hierover overleg met MEE heeft plaatsgevonden. De WMO-raad adviseert u hierop in te gaan omdat voor deze groep specifieke woonvoorzieningen nodig zijn.

4. De kwantitatieve opgave

De WMO-raad vindt dat de sterren classificatie t.b.v. geschikt wonen op zichzelf een goed middel om inzicht te krijgen van vraag en aanbod op hoofdlijnen. De WMO-raad adviseert u deze indeling niet te absoluut toe te passen. In ster 1 woningen wonen vooral ook inwoners die geen zorg en voorzieningen nodig hebben. Ster 2 en ster 3 woningen lopen vaak in elkaar over. Een ster 2 woning kan vaak met enkele aanpassingen geschikt gemaakt worden voor rolstoelgebruik en maakt een ster 3 woning niet nodig. Op dit moment worden de reeds bestaande rolstoelwoningen onvoldoende benut.

Seniorencomplexen kunnen op zichzelf prima initiatieven zijn. De WMO-raad vraagt zich wel af of dit gelet op het rapport van Companen (p 7) wel bestendige oplossingen zijn. Het verdient aldus de WMO-raad aanbeveling daar nader op in te gaan.

5. De Delftse ontwikkelagenda 2015-2018

Herontwikkeling

Herontwikkeling van bestaand vastgoed kan alleen tot succes leiden, als er voldoende winkels, openbaarvervoer, ov, (welzijns) activiteiten, etc. in de buurt zijn.

De WMO vraagt of de bestaande woningen in verzorgingshuizen met een herbestemming aangepast worden aan de huidige normen. De huidige grootte van de woningen is zodanig krap dat niet te manoeuvreren valt met een rollator.

Buitenhof/Voorhof

De afgelopen jaren is veel moeite gedaan alleenstaande allochtone ouderen met name uit de Buitenhof te betrekken bij activiteiten zoals in het ontmoetingscentrum de Mozartlaan. Op dit moment is het bij drie inwoners gelukt. In deze wijk wonen ook de mensen die niet graag willen en kunnen verhuizen (hoge huur elders). In de huidige Sterflats kan naar de mening van de WMO-raad op dit moment al goed wonen met zorg geleverd worden. Hoogstens zijn enkele aanpassingen nodig. In de wijk Buitenhof zal vooral ook aandacht moeten zijn voor de ernstige problematiek bij de jongeren.

6. Monitoring

De WMO-raad acht het juist dat de komende periode de vraagontwikkeling naar verzorgd wonen en de bijdrage van verschillende projecten in de stad leveren aan de opgave wonen en zorg gemonitord zullen worden. Het verdient naar de mening van de WMO-raad aanbeveling om aan te geven hoe vaak en wanneer dat geschied. De WMO-raad gaat er van uit dat bij deze monitor/evaluatie de uitgangspunten van rapportage van Companen worden meegenomen. Ook adviseert de WMO-raad de cliëntenorganisaties bij de monitoring te betrekken.

Altijd tot nadere toelichting bereid, namens de WMO-raad,

A.J. Duymaer van Twist, voorzitter